

UCHWAŁA NR XLVI/366/2022
RADY GMINY ŚWIDWIN
z dnia 29 grudnia 2022 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Świdwin na lata 2023-2025

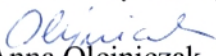
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.) Rada Gminy Świdwin uchwala, co następuje:

§1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Świdwin na lata 2023-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świdwin.

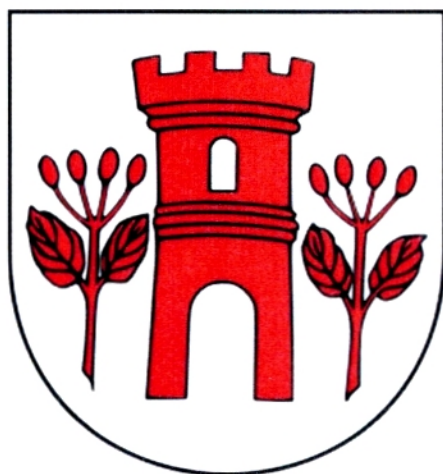
§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 roku.

Przewodnicząca Rady

Anna Olejniczak

Załącznik do Uchwały Nr XLVI/366/2022
Rady Gminy Świdwin
z dnia 29 grudnia 2022 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE ŚWIDWIN NA LATA 2023-2025

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
Podstawy prawne Programu	3
Uzasadnienie wprowadzenia Programu	3
Ogólna charakterystyka gminy Świdwin.....	4
Demografia	5
Rynek pracy.....	5
Oświata	6
Kultura, sport i rekreacja	6
Diagnoza sytuacji dziecka i rodziny.....	7
Przemoc w rodzinie.....	11
Problem alkoholowy wśród mieszkańców Gminy Świdwin.....	12
Zasoby instytucjonalne Gminy Świdwin	14
Adresaci Programu	15
Cele Programu	15
Przewidywane efekty realizacji Programu.....	21
Realizatorzy Programu.....	21
Finansowanie	21
Monitoring i ewaluacja	22

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Świdwin na lata 2023-2025, zwany dalej Programem, powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest kontynuacją programu wspierania rodziny w Gminie Świdwin na lata 2020-2022.

Program oparty jest o zapisy preambuły w/w ustawy „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

Głównym założeniem systemowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny jest praca z całą rodziną w oparciu o zasadę wzajemnej współpracy i współdziałania służb publicznych, instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się pracą z rodzinami. Głównym założeniem niniejszego Programu jest założenie, że dzieci powinny mieć prawo wychowywać się w rodzinie naturalnej, dlatego praca z rodziną przeżywającą problemy opiekuńczo-wychowawcze jest priorytetowym zadaniem służb, których zadaniem jest praca z rodziną.

Odpowiednio zaplanowane instytucjonalne formy wsparcia powinny mieć charakter pomocniczy, tj. uwzględniać zasoby własne rodziny, odbywać się przy jej aktywnym udziale oraz za jej zgodą. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać. Powyższe oddziaływania pozwolą rodzinom odzyskać własną sprawczość i powrócić do prawidłowego funkcjonowania w zakresie opieki i wychowania dzieci.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 jest rozwijanie funkcjonującego w Gminie Świdwin systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w wychowaniu dzieci. Planowane w Programie działania mają charakter: profilaktyczny, pomocniczy, interwencyjny i reintegracyjny. Realizacja Programu oparta jest o zasadę współpracy z rodzinami przeżywającymi problemy opiekuńczo-wychowawcze, dlatego będzie się odbywać za zgodą rodzin oraz ich aktywnym udziale, przy wykorzystaniu ich własnych zasobów i możliwości. Wszystkie działania oparte są o zasadę wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań.

Podstawy prawne Programu

Zadania przyjęte do realizacji, w ramach niniejszego Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach:

- a) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r.,
- b) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- c) Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- d) Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- e) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- f) Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- g) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- h) Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
- i) Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- j) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie ustawa z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym,
- k) Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- l) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny,
- m) Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- n) Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świdwin na lata 2021-2027 przyjęta Uchwałą Nr XXVIII/217/2021 Rady Gminy Świdwin z dnia 25 maja 2021r.

Podmiotem realizującym Program na poziomie gminy jest Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 wyznacza priorytety i cele do realizacji oraz wskazuje na proces monitoringu programu.

Uzasadnienie wprowadzenia Programu

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnych 3-letnich programów wspierania rodziny. Celem Programu jest zaplanowanie i podjęcie działań w zakresie pomocy rodzinom naturalnym przeżywającym różnego typu trudności zakłócające lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzenie spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin. W świetle założeń ustawy, pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, aby zarówno działania, jak również decyzje względem rodziny i jej członków były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji tj. pomocy społecznej, szkoły, sądu, policji itp. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonała podziału zadań i kompetencji pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej.

Zgodnie z Art. 176. Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należą:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Ogólna charakterystyka gminy Świdwin

Gmina Świdwin to gmina wiejska, która położona jest w północnej części województwa zachodniopomorskiego, w centralno-zachodniej części powiatu świdwińskiego. Siedzibą gminy jest miasto Świdwin, które nie wchodzi w jej skład. Pod względem powierzchni, która wynosi 247,00 km², gmina zajmuje drugie miejsce w powiecie. Gmina Świdwin graniczy z miastem Świdwin oraz gminami Brzeźno, Połczyn-Zdrój, Rąbino oraz Sławoborze. Gmina Świdwin składa się z 24 miejscowości podzielonych na 18 sołectw

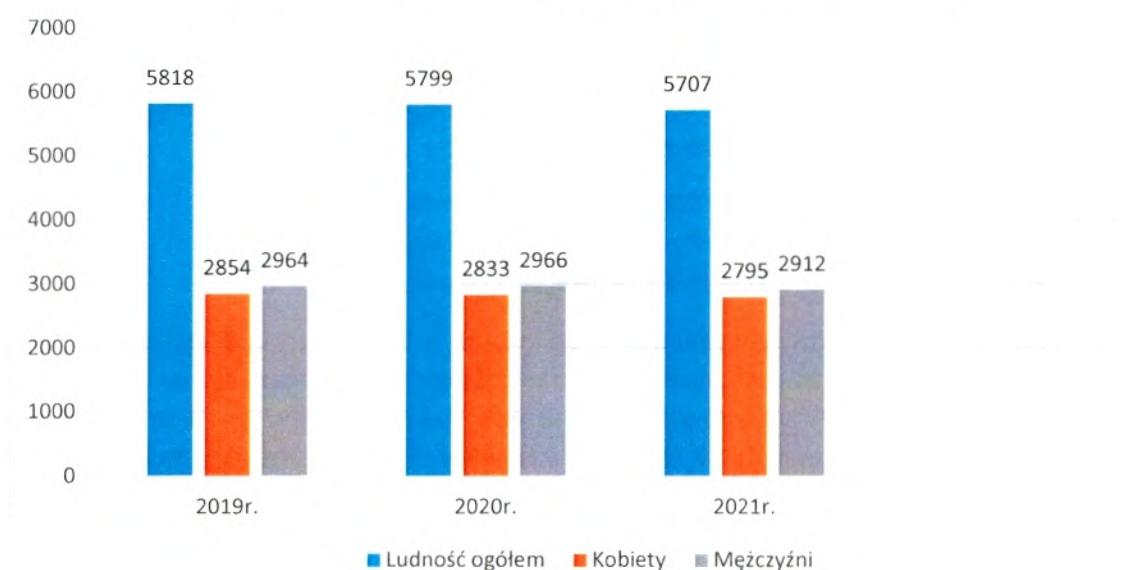
Demografia

Gmina Świdwin pod względem ludności należy do gmin o małej wielkości. Ze względu na liczbę mieszkańców zajmuje 101 miejsce w województwie zachodniopomorskim. Liczba mieszkańców w gminie na stan z 2021 roku wynosiła 5 707 mieszkańców, w tym 2 795 kobiet (48,97%) oraz 2 912 mężczyzn (51,02%) .

W 2020 roku w gminie Świdwin urodziło się 35 dzieci, to o jedno mniej niż w 2019 roku i o 14 mniej niż 2018 roku, kiedy to na świat przyszło 49 dzieci. Z kolei liczba zgonów w 2020 roku wyniosła 55, to o 21 mniej niż w roku poprzednim i o 3 więcej niż w 2018 roku, kiedy to wyniosła 52. Na podstawie tych danych można wywnioskować, że przyrost naturalny w 2020 roku był ujemny, wyniósł -20, co mimo wszystko jest wynikiem lepszym w porównaniu z 2019 rokiem (wskaźnik wyniósł -40), ale gorszym niż w 2019, kiedy wyniósł -3.

W 2019 roku w gminie Świdwin 15% jej mieszkańców miało 65 lub więcej lat. Odsetek ten, tak jak w przypadku większości gmin w kraju, z roku na roku systematycznie wzrasta, co pokazują wyraźnie dane Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. I tak, w roku 2020 w gminie Świdwin mieszkańcy powyżej 65 roku życia stanowili 16,2% ogółu, podczas gdy w 2021 roku już 16,8%. Zauważalny jest problem powolnego wyludniania się gminy, nie tylko związany ze starzeniem się społeczeństwa, ale przede wszystkim z ujemnym saldem przyrostu naturalnego, związanego przede wszystkim z mniejszą liczbą urodzeń liczoną rok do roku.

Liczba ludności w gminie Świdwin w latach 2019-2020

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Rynek pracy

Dane dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdwinie w latach 2019-2021 w podziale na poszczególne kategorie zostały przedstawione w poniższej tabeli. Według stanu na 31 grudnia 2021 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Świdwin wynosiła 228 osoby, w tym 136 kobiety i 92 mężczyzn. Udział osób długotrwale

bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie wyniósł blisko 54%. Ogólna liczba osób bezrobotnych w gminie w stosunku do danych z dnia 31 grudnia 2020 roku zmniejszyła się o 35 osób.

Tabela 1. Liczba osób bezrobotnych w Gminie Świdwin na przestrzeni lat 2019-2021 zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdwinie.

	Stan na dzień 31.12.2019r.	Stan na dzień 31.12.2020r.	Stan na dzień 31.12.2021r.
Ogółem	251	263	228
Kobiety	144	152	136
Pobierający zasiłek	73	63	50
Długotrwale bezrobotni	107	128	123
Bezrobotni korzystający z pomocy społecznej	19	9	8

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie

Oświata

Na terenie gminy Świdwin funkcjonują trzy szkoły podstawowe:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Ziemi Świdwińskiej w Lekowie,
2. Publiczna Szkoła Podstawowa w Bierzwnicy,
3. Publiczna Szkoła Podstawowa w Oparznie.

Zgodnie z danymi zgromadzonymi w Systemie Informacji Oświatowej w szkołach gminnych na dzień 30 września 2021r. uczyło się 387 uczniów, z czego:

- 186 uczniów w Publicznej Szkole Podstawowej w Lekowie,
- 128 uczniów w Publicznej Szkole Podstawowej w Bierzwnicy,
- 73 uczniów w Publicznej Szkole Podstawowej w Oparznie.

W szkołach prowadzone są oddziały przedszkolne, do których w 2021r. łącznie uczęszczało 62 dzieci. Gmina Świdwin nie prowadzi własnych przedszkoli publicznych. Wychowanie przedszkolne prowadzone jest przez niepubliczną jednostkę: Przedszkole Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Republika Malucha w Kluczkowie z oddziałami w Oparznie i Lekowie. Placówka ta otrzymuje dotację na prowadzenie działalności z budżetu Gminy. Łącznie na koniec 2021r. wychowanie przedszkolne realizowało 58 dzieci, w tym 2 niepełnosprawnych.

Kultura, sport i rekreacja

Działalność kulturalna na terenie gminy skupia się przede wszystkim na działalności świetlic gminnych. Na terenie gminy w 2021r. funkcjonowało 10 świetlic w następujących miejscowościach: Kluczkowo, Łąkowo, Smardzko, Sława, Lekowo, Rusinowo, Stary Przybysław, Kłępczewo, Ząbrowo, Bełtno. W świetlicach gminnych odbywają się zajęcia plastyczne, wokalne oraz inne przedsięwzięcia kulturalne.

Poza świetlicami w gminie Świdwin funkcjonują trzy Kluby Senior+ z siedzibami w Krosinie, Rogalinie i Cieszeniewie. Kluby Seniora umożliwiają swoim uczestnikom skorzystanie z szerokiej oferty aktywizacyjnej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej oraz prozdrowotnej. W każdym Klubie w zajęciach uczestniczy po 15 uczestników.

W zasobach instytucjonalnych gminy Świdwin znajduje się Gminna Biblioteka Publiczna w Bierzwnicy z Filią w Lekowie. Z usług tych placówek mogą korzystać wszyscy mieszkańcy Gminy. Księgozbiór na koniec 2021r. wynosił 6620 wolumenów. Liczba zarejestrowanych i aktywnie wypożyczających użytkowników bibliotek wynosiła 192 czytelników, większość czytelników to młodzież szkolna.

Na terenie gminy w 2021r. funkcjonowały 4 zespoły wokalnno-muzyczne:

- Zespół Ludowy „Dąbrowiaczy”,
- Zespół Ludowy „Barwinok”,
- Chór „Kantata”,
- Zespół Dziecięcy „Jagody” z Bierzwnicy.

Aktywność sportowa jest jedną z priorytetowych działalności na terenie gminy Świdwin. Na terenie gminy Świdwin w 2021r. funkcjonowały 4 stowarzyszenia, które realizowały zajęcia sportowe:

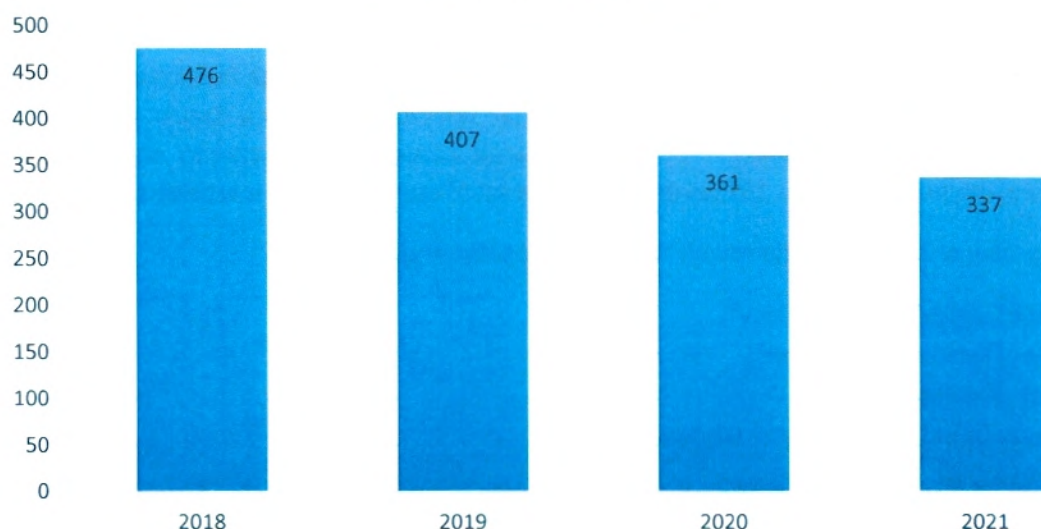
- Uczniowski Klub Sportowy „AVATAR” działający przy Publicznej Szkole Podstawowej w Lekowie,
- Uczniowski Klub Sportowy „REGA” działający przy Publicznej Szkole Podstawowej w Bierzwnicy,
- Gminny Ludowy Klub Sportowy „HURAGAN” Bierzwnica,
- Gminny Klub Sportowy „IKAR” Krosino.

Diagnoza sytuacji dziecka i rodziny

Pomoc społeczna wg ustawy z dnia 12 marca 2014r. o pomocy społecznej stanowi instytucję polityki społecznej mającej na celu pomoc osobom i ludziom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i doprowadzenie do usamodzielnienia. Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Świdwin jest Centrum Usług Społecznych, które jako jednostka organizacyjna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Ze wszystkich form pomocy społecznej świadczonych przez Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin, wynikających z ustawy o pomocy społecznej, łącznie skorzystało 337 mieszkańców, co stanowiło 5,9% wszystkich mieszkańców gminy. W stosunku do roku 2020r. spadła liczba osób korzystających z pomocy społecznej o 24 osoby. Jak pokazuje zestawienie przedstawione w tabeli poniżej liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej spada systematycznie.

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2018-2021

Opracowanie własne na podstawie danych Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin.

W gminie Świdwin najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2021 roku były:

Tabela 2. Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	120	334
Bezdomność	9	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa	16	87
Bezrobocie	94	296
Niepełnosprawność	106	284
Długotrwała choroba	74	170
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego	17	72
Alkoholizm	5	5
Przemoc w rodzinie	3	10
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2

Opracowanie własne na podstawie danych Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin.

Z pomocy społecznej w postaci świadczeń pieniężnych w 2021 roku skorzystało 258 osób, natomiast w postaci świadczeń niepieniężnych 227 osób. Na przestrzeni ostatnich lat zauważalny

jest spadek liczby rodzin i osób korzystających ze wszystkich form świadczeń pomocy społecznej, co zostało przedstawione w tabeli poniżej.

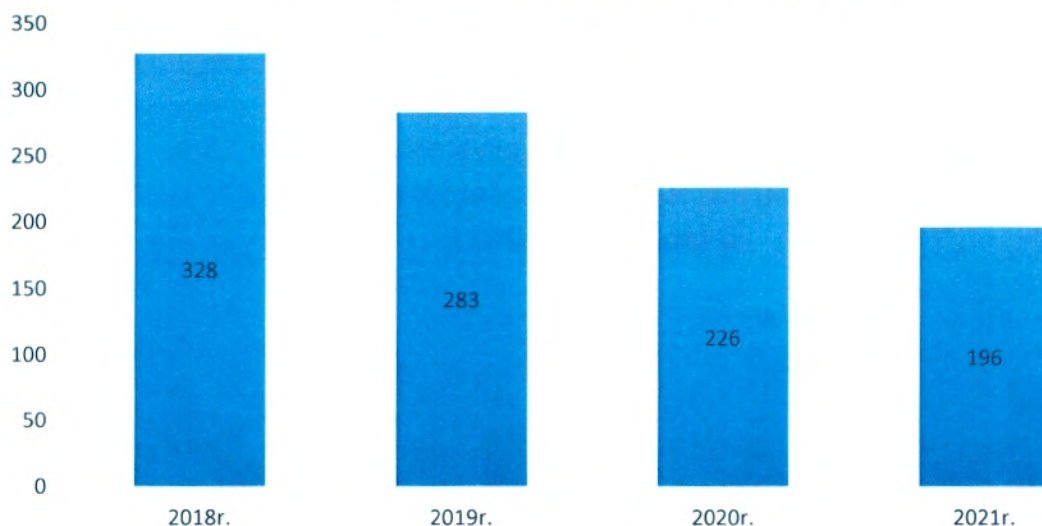
Tabela 3. Liczba świadczeń pieniężnych, niepieniężnych i pracy socjalnej w gminie Świdwin w latach 2018-2021.

Rodzaj świadczeń	2018	2019	2020	2021
Świadczenia pieniężne	258	215	194	185
Świadczenia niepieniężne	227	215	171	156
Praca socjalna	418	356	306	283

Opracowanie własne na podstawie danych Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin.

Na przestrzeni ostatnich czterech lat spadła również ilość rodzin i osób korzystających ze świadczeń rodzinnych, co przedstawione zostało na poniższym wykresie.

Średnia miesięczna liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w latach 2018-2021

Opracowanie własne na podstawie danych Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin.

Rodziny z terenu gminy Świdwin korzystały również z rządowego programu „Rodzina 500+” działającego od 2016 roku. W 2021 roku ze świadczenia wychowawczego skorzystało średnio 869 dzieci miesięcznie. Samorządy zakończyły realizację niniejszego Programu w 2022r., wypłaty świadczeń przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W przypadku samotnego wychowywania dzieci, gdy jeden z rodziców uchyla się od płacenia alimentów na rzecz dzieci, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. W roku

2021 z omawianych świadczeń skorzystało 49 rodzin (58 osób w rodzinach). Liczba świadczeniobiorców na przestrzeni ostatnich lat ulega zmniejszeniu, niemniej od dwóch lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Dane w tym zakresie przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 4. Liczba rodzin, osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego.

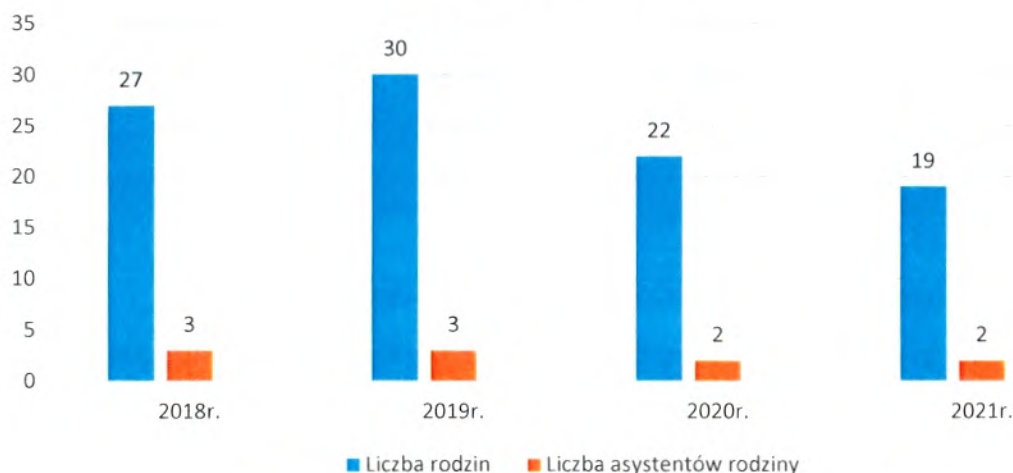
Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021
Liczba rodzin	87	66	45	49
Liczba osób	66	50	60	58

Opracowanie własne na podstawie danych Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin.

Jednym z najistotniejszych czynników warunkujących właściwe funkcjonowanie dziecka w środowisku społecznym jest zdolność ich rodziców do prawidłowego reagowania w sytuacjach wychowawczych, uwzględniająca potrzeby dziecka, określona przez wiedzę, system wartości i norm. Niezbędna jest świadomość celów wychowania i umiejętność działania wychowawczego. Znaczenie i rola rodziny w całokształcie rozwoju dziecka jest ogromna, umiejętności wychowawcze rodziców mają kluczowe znaczenie. Rodziców, którzy wymagają wsparcia w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych można objąć pomocą asystenta rodziny. Asystenci realizują działania na rzecz wspierania rodziny w ramach zadaniowego czasu pracy, w miejscu zamieszkania rodziny lub innym miejscu wskazanym przez rodzinę. Po dokonaniu diagnozy sytuacji w rodzinie, określenia zasobów, ograniczeń, oczekiwań, asystenci rodziny opracowują plan pomocy rodzinie. Praca z rodziną odbywa się na zasadzie obustronnej współpracy asystenta z członkami rodziny, wspólnie określa się i realizuje plan pomocy, w przypadku braku współpracy ze strony rodziny kończony jest wsparcie asystenta rodziny a o występujących nieprawidłowościach, w zakresie wypełnianych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, powiadamiany jest Sąd Rejonowy w Białogardzie Wydział Rodzinny i Nieletnich.

W 2021r. wsparciem asystentów rodziny objętych było 19 rodzin, liczba rodzin objętych tego typu pomocą w ostatnich czterech latach systematycznie spadała, co przedstawia następujący wykres.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny oraz liczba zatrudnionych asystentów rodziny w latach 2019-2021

Opracowanie własne na podstawie danych Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin.

Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin ponosi wydatki związane z odpłatności za pobyt dzieci z terenu gminy w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Gmina Świdwin od stycznia 2012 roku przejęła nowe zadania związane z organizowaniem pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodziców. Art. 191 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.). Zgodnie z nim gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu m. in. rodzinach zastępczych, w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinnych domach dziecka. Udział gminy w partycypowaniu w kosztach stopniowo wzrasta:

I rok pobytu dziecka – 10 %,

II rok pobytu dziecka – 30 %,

III rok i następne lata – 50 %.

Na przestrzeni ostatnich czterech lat znacząco wzrosła odpłatność gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, co zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 5. Odpłatność gminy za pobyt dzieci z terenu gminy Świdwin w pieczy zastępczej oraz ilość dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	2018r.	2019r.	2020r.	2021r.
Koszty pobytu w rodzinnej pieczy zastępczej	21 673,61	36 086,66	87 582,48	122 362,72
Koszty pobytu w instytucjonalnej pieczy zastępczej	23 064,99	28 200,68	41 420,30	42 291,03
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	8	15	18	23

Opracowanie własne na podstawie danych Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin.

W ostatnich latach wzrosła liczba dzieci z terenu gminy Świdwin umieszczonych w pieczy zastępczej, co spowodowane było brakiem współpracy rodziny biologicznej z asystentem rodziny oraz rażącymi zaniedbaniami godzącymi w dobro dziecka. Instytucja zajmująca się wspieraniem rodziny, jaką jest CUS, ma obowiązek powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, który podejmuje decyzję o zabezpieczeniu dziecka w pieczy zastępczej. Celem zarządzeń wydanych przez sąd na podstawie art. 109 k.r.o. jest ochrona zagrożonego dobra dziecka. Wydanie zarządzeń jest konieczne w przypadku niewłaściwego wykonywania władzy rodzicielskiej.

Przemoc w rodzinie

Jednym z przejawów dysfunkcji systemu rodzinnego jest występowanie przemocy w rodzinie. Doświadczenie przemocy w dzieciństwie ze strony rodziców, doznane urazy, krzywdy fizyczne i psychiczne, w bardzo negatywny sposób wpływają na kształtowanie się osobowości człowieka. W życiu dorosłym dziecka krzywdzonego mogą występować zaburzenia osobowości, depresje, próby samobójcze, większa skłonność do sięgania po alkohol czy środki psychoaktywne. Ponadto, osoby doświadczające przemocy w dzieciństwie, jako osoby dorosłe częściej wykazują skłonność do stosowania przemocy wobec swoich dzieci, powielając przemocowe zachowania rodziców.

Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie określa ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z zapisami, w gminie Świdwin funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na interdyscyplinarnej współpracy instytucji i podmiotów, prowadzonej w ramach pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Świdwinie oraz pracy powołanych przez Zespół grup roboczych realizujących procedurę „Niebieskiej Karty” w indywidualnych przypadkach. Wiodącą rolę

w realizacji zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie pełni Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin. Skalę zjawiska przemocy w Gminie Świdwin obrazuje poniższa tabela.

Tabela 6. Liczba Niebieskich Kart wszczętych przez poszczególne podmioty w latach 2019-2021.

	2018	2019	2020	2021
Liczba Niebieskich Kart ogółem	33	22	32	23
Policja	26	14	24	21
GOPS/Centrum Usług Społecznych	7	8	7	2
Oświata	0	0	1	0
Instytucje ochrony zdrowia	0	0	0	0

Opracowanie własne na podstawie danych Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin.

Jak pokazuje zestawienie danych w Tabeli 6, w latach 2019-2021 na terenie gminy Świdwin odnotowuje się zróżnicowany poziom liczby ujawnionych przypadków występowania przemocy w rodzinie, niemniej w ostatnich dwóch latach zmniejszyła się liczba zakładanych Niebieskich Kart.

Środowiska rodzinne zagrożone występowaniem przemocy w rodzinie są monitorowane przez pracowników socjalnych na bieżąco, w przypadku zagrożenia dobra dziecka podejmowana jest natychmiastowa interwencja. Rodziny borykające się z problemem występowania lub zagrożenia przemocą mogą skorzystać z szerokiego wsparcia specjalistycznego dostępnego na terenie gminy: pomocy psychologicznej, czy terapeutycznej a także innych usług społecznych. W gminie Świdwin prowadzone są ponadto kampanie informacyjne i profilaktyczne skierowane do mieszkańców gminy Świdwin.

Problem alkoholowy wśród mieszkańców Gminy Świdwin

Problem alkoholowy w sposób destrukcyjny wpływa na funkcjonowanie rodziny, nie jest tajemnicą, że wychowywanie się w rodzinie, w której choć jeden z rodziców był alkoholikiem, może nieść za sobą poważne konsekwencje. Choroba alkoholowa ojca lub matki odbija się na psychice dziecka oraz wpływa na późniejsze zachowania w życiu dorosłym. W okresie wczesnodziecięcym nadużywanie alkoholu przez ojca alkoholika i zdarzenia z tym związane odbijają się negatywnie na funkcjonowaniu i stanie psychicznym matki dziecka, przez co trudno będzie jej się poświęcić całkowicie dziecku. Może to negatywnie odbić się na ich wzajemnej więzi, w efekcie czego dziecko w przyszłości będzie miało niskie poczucie własnej wartości, doświadczy lęku przed porzuceniem i rozstaniem i będzie żyło w ciągłej niepewności. Dodatkowe patologiczne zachowania, takie jak przemoc, które często towarzyszą alkoholizmowi, mogą wywoływać u dziecka głębokie urazy psychiczne, z którymi będzie się ono borykać nawet przez całe życie.

Wychowywanie się w domu, w którym występuje problem nadużywania alkoholu, praktycznie zawsze odbija większe, bądź mniejsze piętno w psychice dziecka. Do głównych zachowań wynikających z dorastania dziecka w rodzinie alkoholowej należą:

- wrodzona skłonność do nałogów,
- skłonność do zachowań agresywnych,
- obniżona samoocena i niskie poczucie własnej wartości,
- nieufność wobec innych osób,
- trudności w nawiązywaniu kontaktów z innymi,
- nieumiejętność oraz lęk przed okazywaniem prawdziwych uczuć,

- nadmierna potrzeba aprobaty ze strony innych osób.

Sprawami związanymi z rozwiązywaniem problemów uzależnień, motywowaniem do podjęcia działań naprawczych, kierowaniem do Sądu Rejonowego spraw związanych ze zobowiązaniem do leczenia uzależnienia zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdwinie.

GKRPA w Świdwinie w ramach swojej działalności:

- przyjmuje zgłoszenia o przypadkach występowania problemu alkoholowego w rodzinie,
- zaprasza na rozmowę osoby, które zostały zgłoszone jako nadużywające alkoholu, pouczając o konieczności zaprzestania nadużywania alkoholu, jego skutkach i konsekwencjach nadmiernego spożywania oraz o konieczności poddania się leczeniu uzależnienia,
- w przypadku gdy osoba zaproszona nie godzi się na dobrowolne leczenie a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuację postępowania, osoba kierowana jest na badanie przez biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu odwykowego,
- przygotowuje dokumentację związaną z postępowaniem sądowym w celu zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- składa wnioski o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego w Białogardzie.

Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za lata 2018, 2019, 2020 i 2021.

Z powyższych danych wynika, że zmniejszeniu ulega liczba złożonych wniosków o podjęcie działań do GKRPA w Świdwinie, co może świadczyć o zmniejszaniu się skali problemu alkoholowego na terenie gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane poniżej w tabeli.

Tabela 7. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w gminie Świdwin

Lp.	Instytucja	Prowadzone działania na rzecz dziecka i rodziny
1.	Urząd Gminy w Świdwinie Plac Konstytucji 3 Maja 1 78-300 Świdwin	Dowóz dzieci do szkół gminnych, dowóz dzieci niepełnosprawnych, pomoc prawna, działalność świetlic i palcówek wsparcia dziennego. Realizowanie programów profilaktycznych.
2.	Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin ul. Kościuszki 15, 78-300 Świdwin	Praca socjalna, udzielanie pomocy finansowej, pomoc rzeczowa w tym finansowanie posiłków w szkołach, aktywizacja społeczna, wspieranie aktywności lokalnej, wypłacanie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego oraz zasiłków i stypendiów szkolnych. Prowadzenie pracy z rodziną w ramach asysty rodzinnej. Wsparcie specjalistyczne: terapeuty rodzinnego, psychologa, terapeuty ds. uzależnień. Realizowanie programów profilaktycznych. Udzielanie usług społecznych.
3.	Gminny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Świdwinie	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy w rodzinie. Realizowanie programu profilaktycznego.
4.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdwinie	Wsparcie dla osób i rodzin z problemem alkoholowym, realizowanie gminnego programu profilaktycznego.
5.	Zespół ds. Asysty Rodzinnej działający w ramach Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin	Działalność interdyscyplinarna w ramach której poruszane są sprawy dotyczące planowania pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w pełnieniu ról opiekuńczo-wychowawczych. Realizowanie programu wspierania rodziny.
6.	Placówki oświatowo-wychowawcze: 1) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Ziemi Świdwińskiej w Lekowie, 2) Publiczna Szkoła Podstawowa w Oparznie, 3) Publiczna Szkoła Podstawowa w Bierzwnicy,	Działalność edukacyjno-wychowawcza, wsparcie pedagogiczne oraz psychologiczne dla dzieci i rodziców, realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych.

	4) Niepubliczne Przedszkole Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Kluczkowie z Oddziałami w Oparznie i w Lekowie	
7.	Placówki wsparcia dziennego	Organizowanie czasu wolnego, wsparcie edukacyjne dzieci, integracja społeczna, wsparcie rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
8.	Placówki ochrony zdrowia	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
9.	Środowiskowy Dom Samopomocy „Razem Łatwiej” w Kłępczewie	Wsparcie i pomoc dla osób niepełnosprawnych oraz chorujących psychicznie i ich rodzin.

Opracowanie własne

Gmina Świdwin oferuje swoim mieszkańcom dostęp do wielu form pomocy. Rodzina przeżywająca problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych może skorzystać z dostępnych form pomocy, które służą wsparciem w stworzeniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodzinnym.

Adresaci Programu

Odbiorcami Programu są rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej tj. rodziny dotknięte problemem ubóstwa, bezrobocia, doświadczające przemocy w rodzinie, z problemem uzależnienia od alkoholu lub innych używek, rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia swoim lub dzieci, zdarzeniami losowymi oraz rodziny, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Adresatami Programu są również dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki. Program skierowany jest także do przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i rodziny.

Cele Programu

Celem głównym Programu jest rozwijanie interdyscyplinarnego systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Świdwin, sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Celami szczegółowymi Programu są:

1. Prowadzenie i rozwijanie działań interdyscyplinarnych na rzecz rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego i bytowego.
3. Kształtowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny.
4. Tworzenie nowych oraz podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny.
5. Prowadzenie działań na rzecz reintegracji rodziny oraz na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Prowadzenie i rozwijanie działań interdyscyplinarnych na rzecz rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Nazwa działania	Typ działania	Termin realizacji	Wskaźniki
Podnoszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców oraz podnoszenie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny	Praca socjalna. Wsparcie asystenta rodziny. Działania środowiskowe, w tym działania edukacyjne i kampanie społeczne	2023-2025	Liczba rodzin objętych pracą socjalną, Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, Liczba działań środowiskowych, edukacyjnych i kampanii społecznych.
Analiza sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem	Praca socjalna, wieloaspektowa analiza sytuacji rodzin, wymiana informacji pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w pracę z rodzinami	2023-2025	Liczba udzielonego wsparcia w ramach pracy socjalnej, Liczba spotkań Zespołu Asysty, Liczba informacji dotyczących sytuacji poszczególnych rodzin.
Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, pomoc w nauce szkolnej	Praca socjalna. Wsparcie asystenta rodziny. Zapewnienie odpoczynku letniego dla dzieci, organizowanie wyjazdów oraz zajęć dla dzieci i młodzieży, Współpraca z Kuratorium Oświaty.	2023-2025	Liczba udzielonego wsparcia w ramach pracy socjalnej i porad asystenta rodziny. Liczba wyjazdów na kolonie letnie, liczba organizowanych wyjazdów i zajęć.
Wzmocnienie współpracy z instytucjami i innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny	Spotkania Zespołu ds. Asysty Rodzinnej	2023-2025	Liczba spotkań Zespołu Asysty
Zapewnienie pomocy asystenta rodziny rodzinom przeżywającym problemy opiekuńczo-wychowawcze	Skierowanie asystenta rodziny do pracy z rodziną. Współpraca z asystentem rodziny	2023-2025	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego	Informowanie o możliwości uczestnictwa w poradnictwie na stronie internetowej CUS, poprzez pracowników CUS, w mediach	2023-2025	Liczba udzielonego wsparcia specjalistycznego

	społecznościowych Urzędu Gminy		
Prowadzenie działań profilaktycznych	Działalność animacyjna Akcje i kampanie społeczne	2023-2025	Liczba działań animacyjnych, akcji i kampanii społecznych

Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego i bytowego			
Nazwa działania	Typ działania	Termin realizacji	Wskaźniki
Zapewnienie rodzinom będącym w trudnej sytuacji materialnej i bytowej niezbędnej pomocy finansowej i rzeczowej	Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej w ramach świadczeń pomocy społecznej	2023-2025	Liczba rodzin objętych pracą finansową i rzeczową
Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków, w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.	Pomoc finansowa oraz w postaci posiłku	2023-2025	Liczba osób i rodzin objętych wsparciem w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu”
Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendium o charakterze socjalnym oraz naukowym.	Pomoc w formie stypendium o charakterze socjalnym oraz w formie stypendium naukowego	2023-2025	Liczba przyznanych stypendiów
Zapewnienie poradnictwa rodzinnego: psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze.	Pomoc w formie poradnictwa	2023-2025	Liczba udzielonego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego
Pomoc w formie usług opiekuńczych	Udzielenie pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych	2023-2025	Liczba przyznanych usług opiekuńczych
Objęcie wsparciem materialnym rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnościami	Udzielenie pomocy finansowej	2023-2025	Liczba rodzin objętych pomocą finansową
Poradnictwo i praca socjalna na rzecz rodzin z dziećmi świadczona przez pracowników CUS	Praca socjalna, poradnictwo	2023-2025	Liczba udzielonego wsparcia w formie poradnictwa i pracy socjalnej
Wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin ubogich w dostępie do wypoczynku.	Zapewnienie wypoczynku	2023-2025	Liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku letnim

Kształtowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny			
Nazwa działania	Typ działania	Termin realizacji	Wskaźniki
Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinach przeżywających trudności lub zagrożonych kryzysem	Praca socjalna, wieloaspektowa analiza sytuacji rodzin, wymiana informacji pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w pracę z rodzinami	2023-2025	Liczba udzielonego wsparcia w ramach pracy socjalnej, Liczba spotkań Zespołu Asysty, Liczba informacji dotyczących sytuacji poszczególnych rodzin.
Propagowanie roli asystenta rodziny	Udzielenie wsparcia asystenta rodziny, informowanie o roli i zadaniach asystenta rodziny	2023-2025	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, Liczba propozycji udzielenia wsparcia w formie współpracy z asystentem rodziny
Interdyscyplinarna współpraca pomiędzy lokalnymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz wsparcia rodziny	Działalność Zespołu Asysty Rodzinnej, wymiana informacji pomiędzy instytucjami	2023-2025	Liczba spotkań Zespołu Asysty, Liczba kontaktów nawiązanych w ramach współpracy międzyinstytucjonalnej
Działalność placówek wsparcia dziennego	Organizowanie czasu wolnego, wsparcie edukacyjne dzieci, integracja społeczna, wsparcie rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	2023-2025	Liczba dzieci biorących udział w zajęciach w placówkach wsparcia dziennego, Liczba placówek wsparcia dziennego
Umożliwienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, terapeutycznego	Udzielanie poradnictwa rodzinnego i terapeutycznego	2023-2025	Liczba udzielonego poradnictwa
Prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych	Akcje i kampanie społeczne	2023-2025	Liczba akcji i kampanii społecznych

Tworzenie nowych oraz podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny			
Nazwa działania	Typ działania	Termin realizacji	Wskaźniki
Udzielanie pomocy w formie usług społecznych	Pomoc w formie usług społecznych tj: poradnictwo psychologiczne, socjalne, terapeutyczne oraz inne	2023-2025	Liczba udzielonego wsparcia w formie poszczególnych usług społecznych
Zapewnienie dostępu do wsparcia w formie asysty rodzinnej	Wsparcie asystenta rodziny	2023-2025	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
Współpraca z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie.	Podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie	2023-2025	Liczba instytucji i organizacji pracujących na rzecz dziecka i rodziny
Realizowanie przez placówki oświatowe programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno - wychowawczych przeciwdziałających dysfunkcjom społecznym	Realizacja programów profilaktycznych	2023-2025	Liczba programów, liczba dzieci objętych programami
Podnoszenie umiejętności i kompetencji zawodowych kadry zajmującej się wsparciem dzieci i rodziny	Uczestnictwo kadry w kursach i szkoleniach z zakresu wspierania dziecka i rodziny	2023-2025	Liczba zrealizowanych kursów i szkoleń
Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji.	Informowanie rodzin o dostępnych formach pomocy, o instytucjach świadczących pomoc, prowadzenie pracy socjalnej, zapewnienie dostępu do informacji o dostępnych usługach społecznych	2023-2025	Liczba udzielonych informacji

Prowadzenie działań na rzecz reintegracji rodziny oraz na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej			
Nazwa działania	Typ działania	Termin realizacji	Wskaźniki
Współpraca interdyscyplinarna z instytucjami i organizacjami zaangażowanymi w pracę na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej	Współpraca z PCPR, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi oraz rodzinami zastępczymi. Współpraca z instytucjami i organizacjami pracującymi z rodzinami biologicznymi na rzecz powrotu dziecka	2023-2025	Liczba spotkań i kontaktów z instytucjami zaangażowanymi w pracę na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej
Zapewnienie rodzinom, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, specjalistycznej pomocy w celu odbudowania odpowiedniego środowiska wychowawczego niezbędnego do powrotu dzieci do rodziny naturalnej oraz bezpiecznego ich wychowania	Współpraca wszystkich instytucji, prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, pomoc asystenta rodziny, praca socjalna, pomoc finansowa	2023-2025	Liczba rodzin objętych wsparciem
Świadczenie pomocy rodzinom przeżywającym trudności związane z sytuacją bytową i materialną	Wsparcie asystenta rodziny, prowadzenie pracy socjalnej, świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej	2023-2025	Liczba rodzin objętych wsparciem finansowym i rzeczowym, pracą socjalną oraz pomocą asystenta rodziny
Monitorowanie i ocena sytuacji opiekuńczo - wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	Monitoring i ocena	2023-2025	Liczba spotkań w zespole ds. ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej
Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Ponoszenie częściowej odpłatności za pobyt dzieci z terenu gminy Świdwin w pieczy zastępczej	2023-2025	Wysokość poniesionych nakładów finansowych. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Przewidywane efekty realizacji Programu

Przewidywanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dzieci i rodzin, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych, zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin i dzieci. Program Wspierania Rodziny ma służyć skutecznemu, zintegrowanemu, wielopłaszczyznowemu oraz interdyscyplinarnemu wspieraniu rodzin zamieszkujących na terenie gminy Świdwin. Program ma za zadanie pogłębianie wiedzy i zwiększenie wrażliwości społecznej na problemy dzieci i ich rodzin oraz umożliwić dostęp do wsparcia rodzinom i osobom tego potrzebującym.

Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin przy współpracy z następującymi instytucjami:

1. Urzędem Gminy Świdwin,
2. Radą Gminy Świdwin,
3. Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Świdwinie,
4. Sądem Rejonowym w Białogardzie,
5. Zespołem Kuratorów Sądowych wraz z kuratorami społecznymi,
6. Policją,
7. Placówkami oświatowymi, kulturalnymi oraz sportowymi,
8. Placówkami ochrony zdrowia,
9. Świetlicami wiejskimi działającymi na terenie gminy Świdwin,
10. Radami Sołeckimi Gminy Świdwin,
11. Jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu gminy Świdwin,
12. Środowiskowym Domem Samopomocy „Razem łatwiej” w Kłępczewie,
13. Starostwem Powiatowym w Świdwinie,
14. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie,
15. Organizacjami dobroczynnymi, charytatywnymi oraz organizacjami pozarządowymi,
16. Innymi organizacjami, stowarzyszeniami, klubami, związkami i zrzeszeniami działające na terenie gminy Świdwin lub w jej okolicy.

Finansowanie

Realizacja Programu będzie się odbywać w ramach posiadanych środków budżetu gminy oraz budżetu państwa a także środków pozyskanych z innych źródeł.

Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie i ewaluacja programu odbywać się będzie poprzez przedkładanie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Świdwin sprawozdań z realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przedkładanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej.

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Świdwin na lata 2023-2025

Zadaniem własnym gminy, określonym w art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny.

Niniejszy program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Świdwin.

Zadaniem programu wspierania rodziny jest zapobieganie dysfunkcji rodziny poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę, dzieci i młodzież w taki sposób aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przywrócenie im zdolności do wypełniania tych funkcji opiekuńczo-wychowawczych w sytuacjach, gdzie dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Aby skutecznie realizować powyższe zadania konieczne jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska ich degradacji i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami. Ważne jest by pomoc specjalistyczna (psychologiczna, socjalna, prawna) mogła być dla rodzin ubogich bezpłatna. W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzania się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymulować aktywność własną, wyzwalać potencjał i pozwalać na uczenie się nowych umiejętności.

Dotychczas obowiązujący Program Wspierania Rodziny przyjęty uchwałą Nr XVIII/139/2020 z dnia 25 lutego 2020 r. utraci moc obowiązującą od 1 stycznia 2023 r.

W związku z powyższym przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 w Gminie Świdwin jest w pełni uzasadnione.

WÓJT
mgr Kazimierz Lechocki
